

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشگاه علوم پزشکی بابل

دانشکده پزشکی - گروه آموزشی بهداشت عمومی و سلامت سالمندی

طرح دوره (Course plan)

عنوان درس: مدیریت در اتاق عمل	نام مدرس/مدرسين: دکتر جهانی
دانشکده: بهداشت	گروه آموزشی: بهداشت عمومی و سلامت سالمندی
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی اتاق عمل	نیمسال اول/دوم: نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری	روز و ساعت برگزاری: طبق برنامه ریزی آموزشی
عرصه آموزش: کلاس	دروس پیش نیاز: ندارد
محل برگزاری: دانشکده بهداشت	مدت تدریس: ۳۴ ساعت
آدرس پست الکترونیکی: drmajahani@yahoo.com	تاریخ آزمون پایان ترم: طبق برنامه ریزی آموزشی

فعالیت استاد:

- ۱- حضور منظم و شرکت فعال در کلاس
- ۲- ایجاد زمینه مناسب برای فعالیت دانشجویان
- ۳- تشویق دانشجویان به مشارکت در بحث

وظایف و تکالیف دانشجویان:

- ۱- حضور منظم و به موقع در کلاس
- ۲- شرکت فعال در بحث های کلاسی و انجام تکالیف مربوطه

مقدمه:

این درس که در قالب ۲ واحد نظری (۳۴ ساعت) برنامه ریزی شده است که به شرح آشنایی فراگیران با مدیریت

و سیر تکوینی مدیریت و مکاتب و نظریه های مختلف مدیریت

- برنامه ریزی در خدمات بهداشتی و انواع آن
- سازمان و انواع آن و سازماندهی در مراکز ارائه خدمات سلامت و بیمارستان و اتاق عمل

- سازماندهی و هماهنگی در مراکز بیمارستانی
- انگیزش و ارتباطات در اتاق عمل
- رهبری و هدایت تیم سلامت در اتاق عمل
- کنترل در ارائه خدمات سلامت
- مدیریت بیمارستان و استانداردهای بیمارستان
- روابط درون بخشی و برون بخشی اتاق عمل
- مدیریت خطر و مدیریت ایمنی در اتاق عمل
- مدیریت زمان، مدیریت تغییر و مدیریت تعارض در اتاق عمل، می پردازد، در پایان دوره از دانشجویان انتظار می رود که با این اصول آشنا شده و دانش و مهارت کافی برای استفاده از آنها را به دست آورند.

محتوی ضروری دوره آموزشی:

۱- کلیات
تئوری های مدیریت و وظایف مدیریت و استانداردهای بیمارستان و مدیریت خطر
۲- اختصاصی
وظایف مدیریت و شیوه مدیریت اتاق عمل

اهداف اختصاصی درس:

اهداف حیطه شناختی:

- با تعاریف سازمان و مدیریت آشنا باشد.
- وظایف مدیریت و مراحل برنامه ریزی و سازماندهی و بسیج امکانات و هدایت و کنترل را توضیح دهد.

- با اصول کلی استانداردهای بیمارستان و مدیریت خطر و مراحل آن و روابط درون بخشی و برون بخشی آشنا بوده و بتواند استانداردهای آن را بازگو نماید.

اهداف نگرشی:

- به انجام فعالیت ها و کارهای تیمی در اتاق عمل علاقمندی نشان دهد.
- به انجام فعالیت ها و کارهای تیمی در اتاق عمل علاقمندی نشان دهد.
- در برخورد با انتقادهای اعضای گروه رفتاری نقدپذیر و منطقی نشان دهد.
- در رویارویی با مسائل، به تأمل و بازاندیشی بر تجارب حاصل و تلاش برای ارتقای عملکرد خود، توجه نشان دهد.
- خود را ملزم به خودآموزی و به روز نگه داشتن دانش و مهارت های خود بداند.
- اصول هدف گذاری و برنامه ریزی موثر (از قبیل مدیریت زمان، مدیریت فرآیند یادگیری و مطالعه) را در تنظیم فعالیت های آموزشی خود رعایت کند.

اهداف حیطه مهارتی:

- بتواند به عنوان عضوی از تیم در اداره اتاق عمل اقدام نماید و همکاری موثر داشته باشد
- شیوه های مدیریت سازمان را در تجارب زندگی فردی و حرفه ای خود به کار گیرد.
- برای شیوه موثرتر اتاق عمل راه حل پیدا کند.
- با توجه به مطالب گفته شده در مورد شیوه اداره بیمارستان و بخش و اتاق عمل بر اساس استانداردهای تفکر نقد کند.
- با ارزیابی و تحلیل عملکرد خود بتواند نیازهای آموزشی خود را جهت ارتقاء تشخیص داده و برنامه مناسب برای بهبود یادگیری خود ارائه نماید.

منابع اصلی درس: (عنوان کتاب، نام نویسنده، سال و محل انتشار، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس)

- مدیریت از تئوری تا عمل، دکتر ایرانزاد پاریزی و پرویز ساسان گهر، ناشر موسسه عالی بانکداری ایران
- مدیریت، استونر، ترجمه دکتر علی پارسائیان و دکتر سید محمد اعرابی، دفتر پژوهش های فرهنگی (۲ جلدی)
- درباره مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، مک ماهون و همکاران، ترجمه دکتر علی کشتکاران و سید علی آیت اللهی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، ۱۳۷۶
- Alan D et al. Operating Room Leadership and Management(Cambridge Medicine, 2013. Edition:1.
- HCPRO, Barbara Brunt. Evidence – Based COMPETENCY Management for the operating Room. 2th.2009

شیوه های یاددهی - یادگیری: سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی

رسانه های آموزش:

کامپیوتر (نرم افزار Power Point و Prezi)، ویدئو پروژکتور و وایت برد

هدف کلی جلسه اول: آشنایی فراگیران با مدیریت و سیر تکوینی مدیریت و مکاتب و نظریه های مختلف مدیریت

با توجه به اهداف ویژه رفتاری زیر در پایان جلسه فراگیران باید قادر باشند:

- ۱-۱- تعریفی از مدیریت را توضیح دهند.
- ۱-۲- اصول، مکانیزم ها، اهداف و آثار نظریه مکتب مدیریت علمی را توضیح دهد.
- ۱-۳- اصول مکتب مدیریت عمومی فایولیسم را بداند و توانایی ها و ویژگی های لازم برای مدیریت از نظر فایول را توضیح دهد.
- ۱-۴- مفهوم بوروکراسی در سازمان را شرح دهد و مهمترین خصوصیات مدل ایده آل بوروکراسی در سازمان های بهداشت را بشناسد.
- ۱-۵- مزایا و معایب نظریه های مکتب کلاسیک را بداند.

هدف کلی جلسه دوم: آشنایی فراگیران با مدیریت و سیر تکوینی مدیریت و مکاتب و نظریه های مختلف مدیریت

با توجه به اهداف ویژه رفتاری زیر در پایان جلسه فراگیران باید قادر باشند:

- ۲-۱- نتایج حاصل از مطالعات نئوکلاسیک ها و نقاط قوت و ضعف این مکتب را بدانند.
- ۲-۲- نظریه های سیستم و تعریف، خصوصیات و تقسیم بندی سیستم ها را بشناسند.
- ۲-۳- تئوری اقتضایی را توضیح دهند.
- ۲-۴- مقایسه کلی از تئوری ژاپنی و آمریکایی در اداره سازمان ها بنمایند.

هدف کلی جلسه سوم: آشنایی فراگیران با برنامه ریزی و ماهیت آن و ویژگی های یک برنامه خوب

با توجه به اهداف ویژه رفتاری زیر در پایان جلسه فراگیران باید قادر باشند:

- ۱-۳- تعریفی از برنامه ریزی را توضیح دهند و وجه مشترک تمام تعاریف را بیان نمایند.
- ۲-۳- ماهیت و اهمیت برنامه ریزی را توضیح دهند.
- ۳-۳- ویژگی های یک برنامه خوب را شرح دهند.
- ۴-۳- سلسله مراتب برنامه ها را نام برده و توضیح دهند.

هدف کلی جلسه چهارم: آشنایی فراگیران با مراحل، اهداف و اهمیت و انواع برنامه ریزی در مراکز ارائه خدمات سلامت

با توجه به اهداف ویژه رفتاری زیر در پایان جلسه فراگیران باید قادر باشند:

۱-۴- مراحل برنامه ریزی را نام برده و توضیح دهند.

۲-۴- اصول برنامه ریزی را توضیح دهند.

۳-۴- اهداف برنامه ریزی را شرح دهند.

۴-۴- انواع برنامه ریزی را نام برده و توضیح دهند.

هدف کلی جلسه پنجم: آشنایی فراگیران با سازمان و انواع آن و سازماندهی در مراکز ارائه خدمات سلامت

با توجه به اهداف ویژه رفتاری زیر در پایان جلسه فراگیران باید قادر باشند:

با توجه به اهداف ویژه رفتاری زیر در پایان جلسه فراگیران باید قادر باشند:

۱-۵- تعریفی از سازمان را توضیح دهند.

۲-۵- عناصر تشکیل دهنده سازمان را نام برده و توضیح دهند

۳-۵- تفویض اختیار، اصول و مراحل آن را توضیح دهند.

۴-۵- محاسن و موانع تفویض اختیار را بشناسد .

۵-۵- انواع سازمان را نام برده و ویژگی های آن را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه ششم: آشنایی فراگیران با حیطه نظارت و سطوح سازمانی و انواع سازمان

با توجه به اهداف ویژه رفتاری زیر در پایان جلسه فراگیران باید قادر باشند:

۱-۶- تعریفی از حیطه نظارت را بیان دارند.

۲-۶- تعریفی از سطوح سازمان را بیان دارند.

۳-۶- با مفهوم صف و ستاد در سازمان آشنا باشد.

۴-۶- مفهوم سازمان های متمرکز و غیر متمرکز را بشناسد.

۵-۶- ساختار انواع سازمان ها را بشناسد.

هدف کلی جلسه هفتم: آشنایی فراگیران با سازماندهی و هماهنگی در مراکز بهداشتی و درمانی

با توجه به اهداف ویژه رفتاری زیر در پایان جلسه فراگیران باید قادر باشند:

- ۷-۱- تعریفی از قدرت و اختیار را توضیح دهند.
- ۷-۲- انواع قدرت را در سازمان ها بشناسد.
- ۷-۳- تفاوت تفویض اختیار و عدم تمرکز را بداند.
- ۷-۴- انواع وابستگی در سازمان بهداشتی را بداند.
- ۷-۵- شیوه های هماهنگی در مراکز بهداشتی را بشناسد.

هدف کلی جلسه هشتم: آشنایی فراگیران با رهبری و هدایت تیم بهداشتی مراکز بهداشتی و درمانی

با توجه به اهداف ویژه رفتاری زیر در پایان جلسه فراگیران باید قادر باشند:

- ۸-۱- تعریفی از هدایت کردن در سازمان و راههای انجام آن را توضیح دهند.
- ۸-۲- مفهوم رهبری در سازمان و فرایند آن را توضیح دهند
- ۸-۳- مبانی قدرت رهبری را در سازمان، توضیح دهند.
- ۸-۴- مقایسه ای از رهبری و مدیریت در سازمان ها انجام دهند.
- ۸-۵- سبک های مختلف رهبری را بشناسند.
- ۸-۶- مهارت های مورد نیاز مسئولین یک دانشکده را بشناسند.

هدف کلی جلسه نهم: آشنایی فراگیران با انگیزش در سلامت

با توجه به اهداف ویژه رفتاری زیر در پایان جلسه فراگیران باید قادر باشند:

- ۹-۱- تعریفی از انگیزش و انگیزاننده ها را توضیح دهند.
- ۹-۲- فرایند انگیزش را توضیح دهد
- ۹-۳- نگرش های نظری را نسبت به انگیزش را نامبرده و توضیح دهد.
- ۹-۴- روش های ایجاد انگیزش در کارکنان یک دانشکده یا بیمارستان را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه دهم: آشنایی فراگیران با ارتباطات در سازمان های ارائه خدمات سلامت

با توجه به اهداف ویژه رفتاری زیر در پایان جلسه فراگیران باید قادر باشند:

- ۱۰-۱- تعریفی از ارتباطات را توضیح دهند.
- ۱۰-۲- الگوی فرایند ارتباطات را توضیح دهد

۳-۱۰- انواع ارتباطات در سازمان را نام برده و توضیح دهد.

۴-۱۰- موانع ارتباطات در سازمان را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه یازدهم: آشنایی فراگیران با کنترل و انواع آن در سازمان ارایه خدمات سلامت

با توجه به اهداف ویژه رفتاری زیر در پایان جلسه فراگیران باید قادر باشند:

۱-۱۱- تعریفی از کنترل را توضیح دهند.

۲-۱۱- فرایند کنترل را نام برده و توضیح دهند

۳-۱۱- انواع کنترل را نام برده و توضیح دهند

۴-۱۱- ویژگی های لازم برای کنترل موثر را نام برده و توضیح دهند.

۵-۱۱- روش های انجام کنترل در سازمان را انجام دهند.

هدف کلی جلسه دوازدهم: آشنایی فراگیران با مدیریت بیمارستانی و استانداردهای بیمارستان در ارایه خدمات

با توجه به اهداف ویژه رفتاری زیر در پایان جلسه فراگیران باید قادر باشند:

۱-۱۲- بیمارستان را تعریف نموده و وظایف بیمارستان را شرح دهد.

۲-۱۲- تقسیم بندی بیمارستان ها از نظر وظیفه یا رشته فعالیت، انواع ارایه خدمت و مالکیت آن نام برده و توضیح دهد.

۳-۱۲- استانداردهای معماری و فضای فیزیکی بیمارستان و اتاق عمل را توضیح دهد.

۴-۱۲- فضای پاراکلینیک را نام برده و وظایف آن را شرح دهد.

هدف کلی جلسه سیزدهم: آشنایی فراگیران با مدیریت خطر و حفظ ایمنی بیمار و کسب آمادگی لازم برای پیشگیری از خطای پزشکی

با توجه به اهداف ویژه رفتاری زیر در پایان جلسه فراگیران باید قادر باشند:

۱-۱۳- مفهوم مدیریت خطر و ایمنی بیمار را در ارایه خدمات سلامت شرح دهد.

۲-۱۳- اهمیت شناخت خطاهای پزشکی را توضیح دهد.

۳-۱۳- اتیولوژی خطاهای پزشکی را شرح دهد.

۴-۱۳- انواع خطاها را در اتاق عمل نام برده و عوامل بوجود آورنده آنها شرح دهد.

۵-۱۳- فرایند مدیریت خطر رادر اتاق عمل نام ببرد و توضیح دهد.

هدف کلی جلسه چهاردهم: آشنایی فراگیران با سطح بندی خدمات سلامت

با توجه به اهداف ویژه رفتاری زیر در پایان جلسه فراگیران باید قادر باشند:

۱-۱۴- تعریفی از نظام ارجاع را توضیح دهند.

۲-۱۴- مزایای نظام ارجاع را توضیح دهد.

۳-۱۴- واحدهای عرضه کننده خدمات و سطوح مختلف را بشناسد.

۴-۱۴- سطوح خدمات سلامت را بشناسد.

۵-۱۴- بخش های ارایه خدمات در نظام سلامت را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه پانزدهم: آشنایی فراگیران با اهداف و وظایف سازمان های محلی، ملی و فرا ملی مرتبط با سلامت

با توجه به اهداف ویژه رفتاری زیر در پایان جلسه فراگیران باید قادر باشند:

۱-۱۵- تاریخچه ای از تشکیل سازمان های فراملی را بدانند.

۲-۱۵- سازمان ها و صندوق هایی که مستقیماً در توسعه سلامت نقش دارند را بشناسد

۳-۱۵- سازمان ها و صندوق هایی که غیرمستقیم در توسعه سلامت نقش دارند را بشناسد

۴-۱۵- با اهداف و وظایف سازمان ها و صندوق های فراملی در توسعه سلامت آشنا باشد.

سنجش و ارزشیابی دانشجویان:

تاریخ	نمره	روش
بدون اعلام قبلی	۲	پرسش و پاسخ درون کلاسی مشارکت در بحث گروهی و حضور و غیاب
طبق برنامه دانشکده	۱۸	آزمون پایان ترم (تشریحی، کوتاه پاسخ و چهارگزینه ای ، جورکردنی)